

ภาคผนวก

แนวคำถามการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ครู แม่บ้าน พระ

1. ผู้นำชุมชน(ครู แม่บ้าน พระ) ชื่ออะไร นามสกุลอะไร อายุเท่าใด ประกอบอาชีพอะไร
อยู่บ้าน เลขที่ ตำบล อำเภออะไร
2. คิดว่าโดยทั่วไปในชุมชนนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก /เยาวชน กับผู้สูงอายุในปัจจุบันกับในอดีต เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร มีการทำกิจกรรมอะไรร่วมกันบ้างมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
อย่างไร (ด้านชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันโดยทั่วไป ด้านวัฒนธรรม / ประเพณี / พิธีกรรมต่างๆ
เช่นการรดน้ำดำหัว การสู่ขวัญ การผูกข้อมือ ฯลฯ เพื่อดูว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
จากอดีตมาถึงปัจจุบัน)
3. คิดว่าแบบใดดีกว่ากัน เพราะเหตุใด
4. ถ้าคิดว่าแบบในอดีตดีกว่า คิดว่าจะมีช่องทางทำให้ความสัมพันธ์ในขณะนี้เปลี่ยนกลับไป
เป็นแบบในอดีตได้หรือไม่ จะทำอย่างไร
5. โดยทั่วไปในชุมชนนั้น เด็กและเยาวชนที่มีผู้สูงอายุอยู่ด้วยในครอบครัว กับเด็กหรือเยาวชน
ที่ไม่มีผู้สูงอายุอยู่ด้วยในครอบครัวจะมีลักษณะ สภาพ ปัญหา เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร
6. ปัจจุบันนี้มีความพยายามหรือมาตรการอะไรบ้าง ที่ใช้อยู่แล้วโดยครอบครัวและชุมชนที่ช่วย
ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและเยาวชนกับผู้สูงอายุให้ใกล้ชิดมากขึ้น และเกื้อกูลกันและ
กันได้มากขึ้น
7. มีเครือข่ายความช่วยเหลือสนับสนุนอะไรบ้างจากนอกชุมชน ทั้งของรัฐ NGO ภาคธุรกิจ ฯลฯ
ที่มุ่งช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและเยาวชนกับผู้สูงอายุ เครือข่ายดังกล่าวมีความ
พร้อมและความเหมาะสมเพียงใด ทั้งในด้านความช่วยเหลือสนับสนุนที่มี ความเพียงพอและ
ประสิทธิภาพในการบริการ
8. ที่ผ่านมามียุทธศาสตร์และมาตรการอะไรบ้าง ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ในการส่งเสริมและเพิ่ม
ความเข้มแข็งให้กับความผูกพันระหว่างเด็กกับผู้สูงอายุ รวมทั้งกิจกรรมที่เป็นและไม่เป็นทาง
การของรัฐ NGO และอื่นๆ
9. บทเรียนที่ได้รับจากการทำกิจกรรมดังกล่าว ได้แก่อะไรบ้าง
10. มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ศักยภาพและทรัพยากรอะไรบ้างที่มีอยู่ในครอบครัวและชุมชน ที่สามารถ
นำมาใช้ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและเยาวชนกับผู้สูงอายุให้ใกล้ชิดมากขึ้นและ
เกื้อกูลกันมากขึ้น
11. คิดว่าในหมู่บ้านนี้จะส่งเสริมความสัมพันธ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้นไปอีกได้อย่างไร
รวมทั้งระหว่างผู้สูงอายุที่ไม่มีลูกหลานอยู่ด้วย กับเด็กและเยาวชนที่ไม่มีญาติอยู่ในบ้านด้วย

แนวคำถามการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่มีเด็กหรือเยาวชนในครอบครัว

1. ผู้สูงอายุชื่ออะไร นามสกุลอะไร
2. ผู้สูงอายุอายุเท่าใด เดิมประกอบอาชีพอะไร ปัจจุบันประกอบอาชีพอะไร มีรายได้เป็นอย่างไร มีอาชีพหลักทำอะไร อาชีพเสริมทำอะไร
3. ผู้สูงอายุมีลูกกี่คน ชายกี่คน หญิงกี่คน แต่ละคนแยกครอบครัวไปแล้วหรือยังอาศัยอยู่กับผู้สูงอายุแต่ละคนมีลูกหลานที่คน ประกอบอาชีพอะไร ส่งเงินให้ผู้สูงอายุหรือมาเยี่ยมเยียนบ้างหรือไม่ส่งเงินให้ใช้จำนวนเท่าใด มาหาบ่อยหรือไม่
4. เด็กที่อยู่ในบ้านเดียวกับผู้สูงอายุเป็นชายหรือหญิง ชื่ออะไร นามสกุลอะไร อายุเท่าใด เป็นลูกของลูกชายหรือลูกสาว พ่อแม่ของเด็กชื่ออะไร ทำงานอะไร ผู้สูงอายุมีฐานะเป็นอะไรกับเด็ก เด็กเรียนอยู่ชั้นไหน โรงเรียนอะไร อยู่ที่ไหน เพราะเหตุใดผู้สูงอายุจึงต้องดูแลเด็กแต่เพียงลำพัง
5. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับลูกหลานในครอบครัวในขณะนี้เป็นอย่างไร มีการทำอะไรร่วมกันบ้าง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างไรบ้าง
6. รู้สึกอย่างไรที่มีหลานอยู่ด้วยในบ้าน
7. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้สูงอายุกับลูกหลานเมื่อก่อนนี้ (สมัยที่ลูกหลานยังเป็นเด็กเล็ก) เป็นอย่างไร คิดว่าความสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไปเพราะเหตุใด
8. คิดว่าโดยทั่วไปแล้วความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก / เยาวชนกับผู้สูงอายุในปัจจุบันกับในอดีตเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร
9. คิดว่าแบบใดดีกว่ากัน เพราะเหตุใด
10. ถ้าคิดว่าแบบในอดีตดีกว่า คิดว่าจะมีช่องทางทำให้ความสัมพันธ์ในขณะนี้เปลี่ยนกลับไปเป็นแบบในอดีตได้หรือไม่ ทำอย่างไร
11. คิดว่าน่าจะปรับปรุงความสัมพันธ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้นไปอีกได้หรือไม่ ทำอย่างไร
12. คิดว่าผู้สูงอายุอื่นในหมู่บ้านที่ไม่มีลูกหลานอยู่ด้วยรู้สึกอย่างไร
13. ถ้าเลือกได้อยากให้มีลูกหลานอยู่ในบ้านด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
14. ในกรณีที่มีหลานเป็นเด็กเล็กรู้สึกว่าคุณเองมีความรู้มากพอที่จะดูแลหลานได้ดีเพียงใด
(เช่น ด้านโภชนาการ การดูแลเมื่อเจ็บป่วย การฉีควัคซีน การเรียนที่โรงเรียน การทำการบ้าน การฝึกนิสัยที่ดี)

แนวคำถามการสัมภาษณ์เยาวชนที่อาศัยอยู่กับผู้สูงอายุ

1. เยาวชนชื่ออะไร นามสกุลอะไร
2. เพศอะไร อายุเท่าใด
3. เยาวชนเรียนหนังสือชั้นไหน โรงเรียนอะไร อยู่ที่ไหน
4. เยาวชนมีพี่น้องกี่คน หญิงกี่คน ชายกี่คน เรียนหนังสือที่ไหน ชั้นอะไร พี่น้องชื่ออะไรบ้าง
5. บิดา-มารดาชื่ออะไร อายุเท่าใด ประกอบอาชีพอะไร อาชีพหลักคืออะไร
อาชีพเสริมคืออะไร สถานที่ประกอบอาชีพนั้นอยู่ที่ไหน มีรายได้เป็นอย่างไรบ้าง
6. ผู้สูงอายุ (ปู่ย่าตายาย) ที่อยู่ในบ้านเดียวกันมีใครบ้าง ชื่ออะไร อายุเท่าใด เพศหญิงหรือ
เพศชาย มีฐานะเป็นอะไรกับเยาวชน
7. นอกจากผู้สูงอายุ (ปู่ย่าตายาย) แล้วมีใครอยู่ในบ้านร่วมด้วยอีก กี่คน หญิงหรือชาย
อายุเท่าใด เป็นอะไรกับเยาวชน ประกอบอาชีพอะไร ที่ไหน มีรายได้อย่างไร
8. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวเยาวชนกับผู้สูงอายุในขณะนั้นเป็นอย่างไร มีการทำอะไรร่วมกันบ้าง
มีการดูแลหรือช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างไร
9. คิดว่าในแต่ละวันใช้เวลาพูดคุย หรือทำอะไรร่วมกับผู้สูงอายุในบ้านมากน้อยแค่ไหน โดย
เปรียบเทียบกับการใช้เวลาทำอย่างอื่น เช่น พุดคุยกับพ่อแม่ พี่น้อง ไปหาเพื่อน ดูโทรทัศน์
10. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวเยาวชนกับผู้สูงอายุเมื่อก่อนหน้านี้ (สมัยที่เยาวชนยังเป็นเด็ก) เป็น
อย่างไร คิดว่าความสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไปเพราะเหตุใด
11. คิดว่าโดยทั่วไปแล้วความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก/เยาวชน กับผู้สูงอายุในปัจจุบันกับในอดีต
เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร
12. คิดว่าแบบดีกว่ากัน เพราะเหตุใด
13. ถ้าคิดว่าแบบในอดีตดีกว่า คิดว่าจะมีช่องทางทำให้ความสัมพันธ์ในขณะนี้เปลี่ยนกลับไปเป็น
แบบในอดีตได้หรือไม่ ทำอย่างไร
14. คิดว่าน่าจะปรับปรุงความสัมพันธ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้นไปอีกได้หรือไม่ ทำอย่างไร
15. เยาวชนรู้สึกอย่างไรที่มีผู้สูงอายุอยู่ด้วยในบ้าน และคิดว่าเยาวชนอื่นในหมู่บ้านที่ไม่มีผู้สูงอายุ
อยู่ด้วยจะมีความรู้สึกอย่างไร เพราะอะไร
16. ถ้าเลือกได้อยากให้ผู้สูงอายุอยู่ในบ้านด้วยหรือไม่ เพราะอะไร

แนวคำถามการสัมภาษณ์เด็กที่อาศัยอยู่กับผู้สูงอายุ

1. เด็กชื่อและนามสกุลอะไร
2. เพศอะไร อายุเท่าใด มีพี่น้องกี่คน ชื่ออะไร อายุเท่าใด
3. เรียนหนังสือชั้นไหน โรงเรียนอะไร อยู่ที่ไหน
4. บิดา-มารดาชื่ออะไร อายุเท่าใด ประกอบอาชีพอะไร ที่ไหน
5. ผู้สูงอายุ (ปู่ย่าตายาย) ที่อยู่ในบ้านเดียวกันมีใครบ้าง ชื่ออะไร อายุเท่าใด เพศหญิงหรือเพศชาย มีฐานะเป็นอะไรกับเด็ก
6. นอกจากผู้สูงอายุ (ปู่ย่าตายาย) มีใครอยู่ในบ้านร่วมด้วยอีกกี่คน หญิงหรือชาย อายุเท่าใด เป็นอะไรกับตัวเด็ก ประกอบอาชีพอะไร ที่ไหน
7. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวเด็กกับผู้สูงอายุในขณะนี้เป็นอย่างไร
8. ในครอบครัวมีการทำอะไรร่วมกันบ้าง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างไร
9. คิดว่าแต่ละวันใช้เวลาพูดคุยหรือทำอะไรร่วมกับผู้สูงอายุในบ้านมากน้อยแค่ไหน (โดยลองเปรียบเทียบกับการใช้เวลาทำอย่างอื่น เช่น พุดคุยกับพ่อแม่พี่น้อง ดูโทรทัศน์ ฯลฯ)
10. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวเด็กกับผู้สูงอายุเมื่อก่อนนี้ (เท่าที่จะนึกออกได้) เป็นอย่างไร
11. เด็กชอบแบบใดมากกว่ากัน เพราะเหตุใด
12. ถ้าชอบความสัมพันธ์แบบเมื่อก่อนนี้มากกว่า คิดว่าจะทำให้ความสัมพันธ์ในขณะนี้เปลี่ยนกลับไปเป็นแบบเดิมได้นี้อะไร น่าจะอย่างไร
13. ถ้าชอบความสัมพันธ์แบบในขณะนี้มากกว่า คิดว่าน่าจะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีกได้หรือไม่ ทำอย่างไร
14. เด็กรู้สึกอย่างไรที่มีผู้สูงอายุอยู่ด้วยในบ้าน
15. คิดว่าเด็กอื่นในหมู่บ้านที่ไม่มีผู้สูงอายุอยู่ด้วยจะมีความรู้สึกอย่างไร เพราะอะไร
16. ถ้าเลือกได้ อยากให้ผู้สูงอายุอยู่ในบ้านด้วยหรือไม่ เพราะอะไร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางมาลี ไรจนวรานนท์
 วัน เดือน ปี เกิด 2 เมษายน 2506
 ภูมิลำเนา 97 หมู่ 4 แขวงทุ่งครุ เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร
 ที่อยู่ปัจจุบัน 140/9 หมู่ 5 บ้านชมเดือนเคียงคอย ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย
 จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	พ.ศ.
มัธยมศึกษาปีที่ 5	โรงเรียนบางประกอกวิทยาคม กรุงเทพมหานคร	2522
ครุศาสตรบัณฑิต	วิทยาลัยราชภัฏธนบุรี กรุงเทพมหานคร	2526

ประวัติการทำงาน

สถานที่	ตำแหน่ง	พ.ศ.
โรงเรียนเวียงแหงวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่	อาจารย์ 1 ระดับ 3	2526 – 2529
โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ จังหวัดสมุทรปราการ	อาจารย์ 1 ระดับ 5	2529 – 2531
โรงเรียนคอยสะเก็ดวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่	อาจารย์ 2 ระดับ 7	2531 – ปัจจุบัน